

Znakovno-ulična razstava Poljubi in objemi na Trgu Leona Štuklja (Sašo Bizjak)

V znakovnem jeziku

»Včasih bi nam tudi v življenju prišli prav taki opomini,« komentira svojo mariborsko razstavo njena snovalka Petra Varl

TAJA KORDIGEL

»Moja ideja ni bila nič bolj visokoteleča, kot da z motivom na znaku morda spodbudim kakega Mariborčana, da objame svoje dekle ali prijatelja,« pojasnjuje umetnica **Petra Varl** namen svoje znakovno-ulične razstave Poljubi in objemi, ki bodo od Valentinovega pa vse do konca evropskoprestolniškega leta viseli na 30 različnih lokacijah v Mariboru. Avtorica je svoje znakovne podobe iz predhodnega ciklusa že namočala na prometne znake po različnih mestih, kjer niso mogli ostati. Za razliko od prometnih znakov, ki prepovedujejo, omejujejo ali zapovedujejo, je tokrat izbrala poulične svetilke, s katerih njena obeležja mimoidočim »razkrivajo najrazličnejše oblike ljubezni, prijateljstva in naklonjenosti.« Zgodbe poljublajočih in objemajočih se parov Varlova ilustrativno pripoveduje z izčiščeno risbo v enostavni znakovni likovni govorici.

London, New York, Maribor. Razstavljate po vsem svetu. Je umetnost skozi slikovnoznanovna sporočila resnično povsem univerzalna, povsod enako razumljena?

»Če govorimo o naštetih mestih, zagotovo. Kako se na sporočila odzivamo, je bolj odvisno od posameznika in njegove osebnosti kot od kraja, kjer živi. Obiskovalce razstav poskušam na različne načine vključiti in jim približati svoje delo. V galerijah v različnih krajih so denimo obiskovalci imeli možnost izbrati razglednico z motivom, ki jim je bil najbolj pri srcu. Ženske so najpogosteje izbrale motiv s poljubom, moški pa risbo para v drvečem avtu z napisom: 'You Are Driving Me Crazy'.

Od kod ideja in komu je namenjeno izražanje skozi znake/table?

»Po definiciji so znaki enopomenski in

jih beremo direktno. Sporočilo risbe je preko tega medija močnejše, ker je funkcija znaka, da ga upoštevamo. Ta ideja neposrednosti se mi je zdela zanimiva. Prvič sem jo izpeljala leta 2010 z razstavo znakov na stebrih v Kiblini galeriji, letos pa v okviru EPK na ulicah Maribora.

Zelo rada pokažem svoja dela v galerijskih prostorih, vendar so to zaprti prostori in so namenjeni ožjemu krogu ljudi. Znaki, ki sem jih lahko postavila v mestu, so na ogled prav vsakomur. Poskušala sem jih umestiti in prostor tako, da se čim bolj zlijejo z okolico in jih mimoidoči včasih opazijo, včasih pa gredo kar mimo njih. Želim si, da jih ne bi motili na njihovih vsakodnevih poteh skozi mesto, temveč da bi se jih za trenutek na lahko dotaknili.

Koliko mimoidoči sugestije znakov/tabel upoštevajo in kaj je pravzaprav cilj, da naredijo? Četudi pri enakem proizvajalcu naročene table, ki izdeluje prometne znake, vaše table od slednjih razlikuje dejstvo, da neupoštevanje ni sankcionirano. Nosi sankcije, kolikor vaših znakovnih predlogov ne upošteva, posameznik sam?

»Pametno jih je upoštevati, verjamem, da si vsi želimo veliko ljubezni in prijateljev. Ob neupoštevanju mojih znakov sicer ne dobiš 'listka' redarja ali policista, a čeprav se sama zmeraj jezim, kadar dobim 'pravo' kazeno, si kasneje zmeraj rečem, da bi se, če me ne bi kaznovali, lahko zgodilo to in ono. Včasih bi nam tudi v življenju prišli prav taki opomini, ko drvimo skozenj s preveliko brzino.

Poljubi in objemi - zakaj?

»Zelo preprosto: lepo je, če nekomu, ki ga imaš rad, to tudi pokažeš. Umetnik govori o sebi in čeprav je videti, da govori drugim, v prvi vrsti govori

Petra Varl: »Namen projekta ni, da meščani znake iščejo, temveč da se jim enostavno zgodijo, ko so na poti.«

in poziva samega sebe. Sama se zdaj precej več objemam kot prej.«

Spodbujate z instalacijo mimoidoček raziskovanju mesta?

»Ko sem določala lokacije znakov, tega nisem predvidela. Namen projekta ni, da meščani znake iščejo, temveč da se jim enostavno zgodijo, ko so na poti od točke A do točke B.«

Koliko je današnja vloga umetnika kot sooblikovalca prostora in kakovosti življenja sploh še aktualna?

»Prostor, v katerem živim, je zame zelo pomemben. Rada imam, da je lep, pa naj bo to mesto ali dom. Okoli sebe imam rada lepe in prijazne stvari, grdih se poskušam znebiti. Včasih si želim, da bi lahko pritrsnila na gumb in spremenila na stotine hiš, ki kazijo naša mesta in vasi. Res nam pogosto šele čas pove, kaj je dobro in kaj slabo. Pri arhitekturi pa žal del ni mogoče tako na hitro spet odstraniti. Zato sama v prostoru postavljam projekte navadno raje samo za določen čas in takšen je tudi ta.«

Kako pomembno je, da so sporočila v umetnosti enostavna? Koliko vpliva enostavnost ali kompleksnost umetnine na njeno prepoznavnost (geografsko, zgodovinsko) na daljši rok?

»Sporočila so lahko enostavna ali kompleksna, ključna je kvaliteta. Za uspeh in prepoznavnost dela pa je pomembno tudi to, da je predstavljeno na primeren način, ob pravem času, na pravem mestu – pravi publikum.«